

తెలుగు బైబిలు చరిత్ర

సత్యవేదమును ఈ పరిశుద్ధ గ్రంథము మన తెలుగు భాషలోనికి ఎట్లు వచ్చెనో తెలిసికొనుట సత్యవేదపారాయణులకు ప్రయోజనకరము. గనుక దానినిగూర్చిన చరిత్ర సంగ్రహముగా తెలిసికొందము. పరిశుద్ధ గ్రంథమును తెలుగులోనికి భాషాంతరము చేయు పని క్రీ॥శ॥ 1712 సంవత్సరములో మొదట ప్రారంభమయ్యెను. అనగా ఇప్పటికి సుమారుగా మూడు వందల సంవత్సరముల క్రితము ప్రారంభించబడినది.

1. **బర్తొలామయి జీగిన్‌బాగ్** అను ఒక మిషనెరి దక్షిణ భారతదేశములోని త్రాంకుబారునకు వచ్చెను. స్థానిక భాషలోనికి తర్జుమాచేయుట అవశ్యకమని ప్రోత్సహించబడినవాడై బైబిలును భారతీయ భాషలలోనికి తర్జుమా చేయుట క్రీ॥శ॥ 1712 సంవత్సరమున మొదలుపెట్టి, తెలుగు భాషలోనికి క్రొత్త నిబంధనను తర్జుమా చేయుట ప్రారంభించెను. కాని అతడు దానిని ముగించక పూర్వము అనగా క్రీ॥శ॥ 1719 సంవత్సరమున చనిపోయెను.

2. జీగిన్‌బాగ్ ప్రారంభించిన పనిని **ఘల్ట్** అను మరియొక మిషనెరి (క్రీ॥శ॥ 1719 సంవత్సరమునుండి కొనసాగించెను. ఇతడు జర్మనీ దేశస్థుడైనను అనేక భాషలు నేర్చిన పండితుడు. అందుచేత ప్రభువు నేర్పిన ప్రార్థనను ఇతడు ఎనిమిది భాషలలోనికి తర్జుమాచేసి దానిని తాటాకు పత్రములమీద వ్రాయించి ప్రజలకు పంచిపెట్టెను. ఘల్ట్ తెలుగులోనికి బైబిలును తర్జుమాచేయుటకు ప్రయాసపడుటయే గాక హిందీలోనికి, తమిళములోనికి తర్జుమా చేయుటకు పాటుపడెను.

క్రీ॥శ॥ 1732 నాటికి ఘల్ట్ పాత నిబంధనను కూడా తర్జుమాచేసి ఆ వ్రాత ప్రతిని జర్మనీలోని తన సొంత విశ్వవిద్యాలయమునకు పంపి దానిని పుస్తక భాండాగారములో ఉంచవలెనని కోరెను. జర్మనీ దేశమందలి ‘హోల్’లోని విశ్వవిద్యాలయమున అది భద్రముగా ఉండుననియు, తనకు వీలుకలిగినప్పుడు దానిని అచ్చువేయించ వచ్చునుగదా అని అతడు తలంచెను. కాని విశ్వవిద్యాలయమువారికి ఆ వ్రాత పత్రయొక్క ప్రాముఖ్యత తెలియనందున దానిని ఎచ్చటనో అశ్రద్ధగా పెట్టిరి. తరువాత కొంతకాలమునకు వారు దానిని వెదకిరిగాని అది ఎవరికిని దొరకలేదు. ఇట్లు అనేకులు పరిశుద్ధ గ్రంథమును తెలుగులోనికి తర్జుమాచేయు విషయంలో నిష్ఫలలైరిగాని వారి తర్వాత మరికొందరిని ప్రభువు ప్రేరిపించగా వారు ఆ పనిని కొనసాగించుచుండిరి. ప్రయత్నములు మాత్రము మానరైరి.

3. క్రీ॥శ॥ 1795 లో ఈస్టిండియా కంపెనీ ఉద్యోగులలో ఒకరైన **కెప్టెన్ దాడ్సు** అనుసతడు అత్యవే ప్రేరిపించబడినవాడై తన విశ్రాంతి కాలములో బైబిలును తర్జుమాచేయుటకు మొదలు పెట్టి క్రొత్త నిబంధనలో కొంత భాగమును తెలుగులోనికి తర్జుమాచేసెను. అతడు సెలవుమీద ఇంగ్లాండుకు వెళ్ళవలసిన కాలము వచ్చినప్పుడు తన సమయమును ఈ మంచి పనికై వినియోగించుటకు నిశ్చయించుకొని, తన రాకకొరకు ఎదురుచూచుచున్న తల్లికి ఇట్లు ఉత్తరము వ్రాసెను : “ప్రియమైన అమ్మకు, నాకు సెలవు దినములు వచ్చినవి గాని నేను త్వరగా నీ యొద్దకు వచ్చుటలేదు. కారణమేమనగా, భారతదేశ సహోదరుల ప్రయోజనార్థము నేను ఇప్పుడు నా సెలవు కాలమును పరిశుద్ధ లేఖనములను భాషాంతరము చేయుటలో గడుపుచున్నాను. ఇది నీకునూ ఎంతో సంతోషముగదా! నేను వెంటనే నీయొద్దకు రాక భారతదేశములోనే ఉండి ఈ మంచి పని చేయుచున్నాను. నా విషయమై నీకు తృప్తి కలుగునని నేను తలంచుచున్నాను.

పరిశుద్ధ లేఖనములను నేను రెండు భాషలలోనికి తర్జుమా చేయుచున్నాను. భారతదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండి నేను ఈ భాషను, మలబారు భాషను నేర్చుకొని యున్నాను. వీటిని నేన్నృకొనుటవలన లోకసంబంధమైన మేలేదైన దొరకునని నేనట్లు చేసియుండలేదు గాని నా రక్షకుడు మానవులందరి రక్షకుడని ఎరుగని ప్రజలకు ఆయనను గూర్చిన జ్ఞానము శక్తికొలది వ్యాపింపజేసిన వారిలో నొకడను కావలెనను ఆశతో ఈ పనికి పూనుకొనుట కొందరికి చిత్రముగా తోచవచ్చును. నన్ను వెఱ్ఱివానిగా భావించవచ్చును. కాని నీకమితే, ఇంత మంచి పని చేయుచున్నందున నీ యొద్దకు వచ్చుటలో కొంత ఆలస్యము చేసినను సమ్మతమేయని తలంచుచున్నాను. అంతేగాక నేను ఈ పనిని పూర్తిచేయగలిగిన యెడల వెంటనే నీయొద్దకు వచ్చినదానికన్న ఆలస్యముగా వచ్చుటచే పదిరెట్లు తృప్తికలుగును. ఎందుచేతనంటే, నేను జీవించిన కాలములో కొంత మంచి పని చేసితినిగదాయను తృప్తి నాకుండును. అంతేగాక నా రక్షకునిగూర్చిన సువార్తను ప్రకటించుటలో నాకుండిన ఆసక్తి విషయమై ఒక శాశ్వతమైన జ్ఞాపకార్థ చిహ్నమును నా తరువాత తరమువారి కొరకు గడించినవాడనగుదును. నేను ఇప్పటికి చాలా పుస్తములు తర్జుమాచేసితిని. మరియొక సంవత్సరములోపు మిగిలినవాలిని ముగించగలను. మరియు నేను భారతదేశమునకు బయలుదేరినప్పుడు, మహిమగల సువార్త ప్రకాశమును భారత ప్రజలకిచ్చుటకే దేవుడు నిర్ణయించెనని, నా మేనమామ చెప్పెను. ఆ మాట నెరవేర్చుటకు నేను ప్రయాసపడుచున్నాను. నా విషయమై యింత గొప్పగ నేను చెప్పుకొనుట నాకు తగదేమో, అయినను నా ప్రియమైన తల్లీ, నేను తలపెట్టుకొనిన ఈ కార్యము నెరవేర్చగలుగునట్లు నా కొరకు ప్రార్థించుము. ఈ లోకములో నాకు దీనికిమించిన పని వేరొకటి లేదు. ఈ కార్యమును తుదముట్టించుటలో నాకేమి సంభవించినను నేను లెక్కచేయను”.

ఈ ఉత్తరమును వ్రాసిన యొక వారమునకు కెప్టెన్ దాడ్సు మరిణించెను. గనుక అతని తల్లి తన కుమారుని చూడనేలేదు సరిగదా, అతడు చేసిన పనియు నిష్ఫలమాయెను. ఎట్లునగా, అతని సహ ఉద్యోగులు దాడ్సు చేసిన పనియొక్క విలువను ఎరిగినవారు కారు. అందుచేత బైబిలు తర్జుమా యొక్క వ్రాత ప్రతినిగూర్చి శ్రద్ధలేక దానిని ఎక్కడనో పెట్టిరి. దాడ్సును, అతని తల్లియు బైబిలు తర్జుమా కొరకు ఎంత త్యాగముచేసిరో వారికి గ్రాహ్యముకాలేదు. ఆ వ్రాత ప్రతిని ఒక చిత్తుకాగితముల కట్టగా భావించిరి. దానిని వారు కొంతకాలమైన తరువాత తగులబెట్టిరి.

తెలుగు బైబిలుకొరకు దాడ్సు సిద్ధముచేసినా ఆంధ్రాసువాదము ఇప్పటికాలమున మనము ఉపయోగించదగినది కాకపోయినను, దానిని సిద్ధముచేయుటలో అతని ఖక్తిశ్రద్ధలు, అతడు చేసిన త్యాగములు కొనియాడతగినవి. దాడ్సువలె బైబిలు అనువాదకులనేకుల వ్యయ ప్రయాసలు పృథాయాయెను. గాని దేవుడు తన పనిని తుదముట్టించెను. కావున బైబిలుగాని దాని భాగములలో కొన్నిగాని ప్రస్తుతము కొన్ని వేల భాషలలోనికి తర్జుమాచేయబడియున్నవి. వీటిని సిద్ధముచేసినవారి సేవ ఎంత విలువగలదో దాడ్సు చరిత్ర వలన మనము గ్రహించగలము.

4. తరువాత కాలములో తెలుగులోనికి బైబిలును అనువదించినవారిలో ముఖ్యులు **విలియం కేరి**, **మార్చ్‌మన్**, **వార్డు** అనువారు. వీరిని సిరంపూరు త్రిమూర్తులందరురు. క్రీ॥శ॥ 1805 లో వీరు క్రొత్త నిబంధనను తర్జుమాచేయ ప్రారంభించి ఆరు సంవత్సరములలో దానిని ముగించిరి. అంతయు సిద్ధమైన తరువాత క్రీ॥శ॥ 1812 లో అచ్చువేయు ముద్రాక్షరశాలకు నిష్ఫంటుకొని, ముద్రించబడిన కాగితములు, విలువైన వ్రాతప్రతులు, అచ్చులు కాల్చిపోయెను. కనుక వారు మరలా అనువాద పనిని ప్రారంభించి తర్వాత ఆరేండ్లలో అనగా 1818 సంవత్సరమున క్రొత్త నిబంధనను తెలుగులో అచ్చువేసిరి. ఆ తరువాత మూడేండ్లకు పాత నిబంధనలోని పంచకాండములను భాగము తెలుగులో

ముద్రించబడెను.

5. ఇంతలో లండను మిషనుకు జెందిన యిరువురు మిషనెరీలు విశాఖపట్టణమునకు వచ్చిరి. వీరు బైబిలును ఆంధ్రీకరించుటకు ప్రయాసడిరి. **1804లో బ్రిట్‌ష్ అండ్ ఫారిన్ బైబిలు సొసైటీ స్థాపితమయ్యెను.** ఆ సంవత్సరమే ఈ ఇద్దరు మిషనెరీలు ఇండియాకు వచ్చిరి. వారెవరనగా **జార్జిక్రాస్**, **అగస్టిన్ డ్రిగాంగు** అనువారు. వీరు భారతదేశములోని విశాఖపట్టణమునకు చేరగానే బైబిలును తెలుగులోనికి అనువదించ మొదలుపెట్టిరి. బైబిలును ప్రజల సొంతభాషలో వారికి పంచిపెట్టిన యెడల ఎంతభాగుండును? కాని అది చాల వ్యయప్రయాసలతో కూడినది. అయినను దినదినము కొంత ప్రయాసపడెదమని చెప్పి వారు ఈ పనికి పూనుకొనిరి. డిగ్రాంగు అట్లే తన మిత్రులకు వ్రాసెను. ఇట్లు వ్రాసిన నాలుగు సంవత్సరములకు అనగా, 1809 లో అతడు మరణించెను. డిగ్రాంగు ఆ పనిని కొనసాగించుటలో **ఆనంద రాయర్** అను నొకని సహాయమును తీసికొనెను. **ఈ ఆనంద రాయర్ బ్రాహ్మణుల నుండి క్రైస్తవుడాయెను.** వీరిరువును రెండేండ్లలో క్రొత్త నిబంధనలో పౌలు కొరింథీయులకు వ్రాసిన మొదటి పత్రిక ఆఖరివరకు తెలుగులోనికి అనువదించిరి. డిగ్రాంగు మిషనెరీ గ్రీకు భాషలోనుండియు, ఆనందరాయర్ తమిళములోనుండియు తెలుగులోనికి అనువాదముచేసి, వారిరువురు చేసిన పనిని సరిచూచుకొనుచు పనిచేసిరి. 1810 సంవత్సరము జూన్ నెలలో డిగ్రాంగు ఇట్లు వ్రాసెను. “దేవుని వాక్యమును యధార్థముగ తెలుగులోనికి భాషాంతరము చేయుట ఆవశ్యకము. కావున మెషనెరీలు తక్కిన పనులన్నీటి కన్న బైబిలు భాషాంతరమునకు ప్రాధాన్యత నియ్యవలెను. ఈ పని ప్రారంభమైనందువలన నాకు చాలా సంతోషము”. ఇట్లు వ్రాసిన మరుసటి నెలలోనే ఈ మిషనెరీ కాలముచేసెను. కాని తన తదనంతరము ఆ పని కొనసాగింపబడునను నిరీక్షణతోనే అతడు మరణించెను. జూలై 12వ తేదీన మరణించుచు ఈ చివరి మాటలు పలికెను. “భాషాంతరము చేయుటకే నేను బ్రతికియండనక్కరలేదు. నేను లేకపోయినప్పటికిని ప్రభువు ఈ పనిని కొనసాగించును”. అతడన్నట్లుగా 1812లో మత్తయి, మార్కు, యోహాను సువార్తలు తెలుగులో ప్రచురించబడెను.

క్రీ॥శ॥ 1812లో **ప్రిట్‌చెల్** విశాఖపట్టణమునకు వచ్చెను. అతడు **ఆనందరాయర్, జాన్ గోర్డను**ల సహాయముతో క్రొత్త నిబంధన భాషాంతరము పూర్తిచేసెను. ఇట్లు మొదటి తెలుగు క్రొత్త నిబంధన 1818 లో మద్రాసునందు ముద్రింపబడెను. దాని ప్రతియొకటి ఇప్పుడు సికింద్రాబాదు సహాయ సంఘ పుస్తక భాండాగారములో ఉన్నది. అప్పటి తెలుగు భాషకును ఇప్పటి తెలుగు భాషకును చాలా తేదాయున్నది. ప్రిట్‌చెల్ 1824లోను, గోర్డను 1828లోను మరణించిరి. వీరిరువురును పాత నిబంధన గ్రంథమును భాషాంతరము చేయుటలో తోడ్పడిరి. 1831 లో బైబిలులోని మొదటి పుస్తకమైన ఆదికాండము తెలుగులో మద్రాసునందు ముద్రింపబడెను. దాని తర్వాత కీర్తనల గ్రంథము ప్రచురింపబడెను. ఈ రెండు పుస్తకములును **‘అథర్లెజ్ వర్షస్’** అను ఇంగ్లీషు బైబిలునుండి భాషాంతరము చేయబడెను.

6. బెళ్జారిలో పనిచేయుచుండిన **రీడ్** అను మరియొక లండను మిషనెరీ ఆదికాండము, నిర్ణమకాండము, కీర్తనలు సువార్తలు భాషాంతరము చేసెను మద్రాసు సహాయ సంఘమువారు 1841లో ఆదికాండమును ముద్రించిరి. రీడ్ జీవించిన కాలమందే కీర్తనల గ్రంథము, సువార్తలు ప్రచురించబడెను. నిర్ణమకాండము జాగ్రత్తగా సరిచూడబడి దానిలో కొన్ని మార్పులు చేయబడెను. తరువాత మద్రాసు సహాయ సంఘపు అనుమతితో **వాణ్లా** యను మరియొక మిషనెరీ దానిని అచ్చు వేయించెను.

7. మద్రాసులోని అమెరికా మిషనెరీలు కూడ **న్యూవెల్** అను మిషనెరీ సహాయముతో క్రొత్త నిబంధన గ్రంథమును భాషాంతరము చేసిరి. వారు సుమారు 1844లో సువార్తలను, అపొస్తలుల కార్యములను, రోమీయులకు పౌలు వ్రాసిన పత్రికను ప్రచురించిరి. ఆ కాలమందే మద్రాసులో ఈ పనియందు ఆసక్తిగల మరికొందరు నంఖ్యాకాండమును, ద్వితీయోవ దేశకాండమును, దినవృత్తాంతములను భాషాంతరముచేసి ప్రచురించిరి.

8. మిషనెరీలు మాత్రమేగాక, మిషనెతర ఉద్యోగములలోనున్నవారును బైబిలు భాషాంతరము విషయము పాటుపడిరని చూచితిమిగదా! మద్రాసు సివిల్ సర్వీసులో నుండిన **సి.పి. బ్రౌన్** బైబిలును సొంతముగ తెలుగులోనికి భాషాంతరము చేయుటలో పాటుపడెను. అతడు సిద్ధముచేసిన లూకా సువార్త 1838 లో ప్రచురించబడెను. 1855 సంవత్సరములో మరికొన్ని భాగములు ముద్రింపబడెను. ఆ సంవత్సరమందే ఆయన భాషాంతరము చేసిన తెలుగు బైబిలు ప్రచురింపబడియుండవచ్చును. బ్రౌన్ దొర గొప్ప పండితుడు. అతడు తెలుగు – ఇంగ్లీషు, ఇంగ్లీషు – తెలుగు నిఘంటువులను సిద్ధముచేసెను. అవి ఇప్పటికిని వాడుకలో ఉన్నవి. బ్రౌన్ దొర సిద్ధముచేసిన తెలుగు బైబిలు ప్రతియొకటి లండను బైబిలు గృహములో నున్నది.

9. అప్పటివరకు వాడుకలోనున్న భాషాంతరములను సరిచేసి ఒకే కూర్పును సిద్ధము చేయుటకు 1844 లో ఒక **ఉవసభ** ఏర్పాటు చేయబడెను. వారప్పటికి తయారైన వ్రాత ప్రతులను సరిచూచి అందరి ఆమోదమును పొందగలిగిన ఒక తెలుగు బైబిలును సిద్ధముచేసి 1857 లో పాత నిబంధన గ్రంథమును ముద్రించిరి. ఈ పనిలో ముఖ్యముగ ప్రయాసపడివారు **లండను మిననెరీ సొసైటీకి చెందిన మిషనెరీలు.** వారిలో ముఖ్యులు **ఆర్.డి. జాన్‌స్టన్, జె. గోర్డను** అనువారు. ఈ కమిటీ క్రొత్త నిబంధన విషయములో కొంత తర్కించిరి. గ్రీకులోని మూలగ్రంథమునే పాఠాంతరముగా వాడవలెనను దానిగూర్చి అభిప్రాయభేదము కలిగెను గాని లండను వారొక పాఠాంతరము నిచ్చిరి. దాని ననుసరించి క్రొత్త నిబంధనను భాషాంతరము చేసిరి. ఇట్లు సిద్ధము చేయబడిన బైబిలు 1860 సంవత్సరమున ముద్రింపబడెను. ఇదియే పూర్తి తెలుగు బైబిలు. 1857 సంవత్సరమునకు పూర్వము ముద్రింపబడిన క్రొత్త నిబంధనయు, 1857 సంవత్సరమున ముద్రింపబడిన పాత నిబంధనయు ఇందు ఇమిడియున్నవి.

10. 1865 లో మద్రాసు సహాయ సంఘమువారొక కమిటీని నియమించిరి. వారు అప్పటికే తెలుగు బైబిలును సవరించుచుండిన **జాన్ హే** గారితో కలిసి పనిచేయవలెనని కోరిరి. 1873 సంవత్సరము వరకు ఏ పనియు జరగలేదు. 1874 సంవత్సరమున హే గారు కొన్ని సూత్రములను సిద్ధము చేయగా వాటినిబట్టి 1860 సంవత్సరపు బైబిలును సవరించిరి. 1882 సంవత్సరమున లండను మిషనెరీ సొసైటీ మిషనెరీయైన హే గారు పూర్తిగా ఈ పని కొరకు నియమింపబడెను. 1884 సంవత్సరమున సరిచూడబడిన తెలుగు బైబిలు ప్రచురింపబడెను.

11. 1881 సంవత్సరమున **బాప్తిస్టువారు** క్రొత్త నిబంధనకు తమ సొంత కూర్పును సిద్ధముచేసి ప్రచురించిరి. ఇది ఒక తాత్కాలిక కూర్పుగామాత్రమే యుండెను.

12. **సవరణ కమిటీవారు** తెలుగు బైబిలును మరల సవరించ మొదలుపెట్టి తుదకు 1904లో దానిని ముద్రించిరి. ఈ సవరణలో పాలుపంచుకొన్న భారతీయులు. **డి. అనంతం** గారు (కానన్), **వి. సిస్యయ్య** అనువారు. మిషనెరీలు **ఇ. లూయిస్.** లూయిస్ అకాల మరణమునొందగా ఆయన స్థానమున **జే.**

ఆర్‌జి బేకన్ పని చేసిరి.

13. మద్రాసు సహాయ సంఘపువారు క్రొత్త నిబంధన పాఠాంతరములోని మార్పును గూర్చి లండను బైబిలు సొసైటీ శతవార్షికోత్సవ సంవత్సరమైన 1904 లో ఒక ముఖ్యమైన తీర్మానము చేసిరి. 1881 సంవత్సరమునుండి క్రొత్త నిబంధనలో రెండు కూర్పులుండెను. ఒక దానిని అమెరికా బాప్టిస్టు కనేడియను బాప్టిస్టు మిషనుల వారును, మరియొకదానిని మద్రాసు సహాయ సంఘపువారును ప్రచురించిరి. బాప్టిస్టు కూర్పులో ‘బాప్తిస్యము’ అనుపదమును ‘ముంచడము’ అనియు, మద్రాసు సహాయ సంఘపు కూర్పులో ఆ పదమునే ‘స్నానము’ అనియు భాషాంతరము చేసిరి. బాప్తిస్యము అను పదమునకు సరియైన భాషాంతరమునుగూర్చి చాలా కాలమునుండి జరుగుచుండిన ఈ సంవాదము 1904, జనవరి 25వ తేదీన జరిగిన మద్రాసు సహాయ సంఘ ఉప సభయందు తుదముట్టెను. ఆ సభయందు ఈ విధముగా తీర్మానించిరి. గ్రీకు పదమగు ‘బాప్టిజో’ యును అందుకు సంబంధించిన పదములును తర్జుమా చేయక క్రొత్త నిబంధన పాఠాంతరమందు ఆ పదములనే తెలుగులో వ్రాయుచు, ‘బాప్తిస్యము’ అను పదముకు మార్జ్ఠినులో ‘లేక ముంచడము’ అని వ్రాయవలెననియు, బాప్టిస్యముకు సంబంధించిన సందర్భములలో ఇంగ్లీషు రివైజ్డ్ పాఠాంతరమును దాని మార్జ్ఠినులోని విషయములతో సహా తెలుగులోనికి భాషాంతరము చేయవలెననియు తీర్మానించిరి. అప్పటినుండి క్రొత్త నిబంధనకు ఒకే కూర్పు ఉంటాయున్నది.

14. 1904 సంవత్సరమున ప్రచురింపబడిన తెలుగు బైబిలునుగూర్చి విమర్శలు, అభిప్రాయములు పంపవలసినదిగా సంఘ నాయకులకు తెలుపబడెను. వారు పంపిన విమర్శలను, అభిప్రాయములను కమిటీవారు 1911 సంవత్సరమున కూడి ఆలోచించి, సవరించి ప్రచురించిరి. ఈ కూర్పు మొత్తముమీద అన్ని సంఘముల ఆమోదమును పొందెను. అటుతర్వాత సవరణలేమియు జరుగలేదు గాని వేరు వేరు కూర్పులు ప్రచురింపడెను.

15. 1913, 1914 సంవత్సరములలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఏలూరు సమీపమున నున్న లక్కవరము జమీందారు, **రాజా భుజంగరావు**, క్రొత్త నిబంధనలోని సువార్తలు, రోమా, గలతీయ పత్రికలను పద్యకావ్య రూపమున భాషాంతరము చేయుట 1913 లో ప్రారంభించి 1923 సంవత్సరమున పూర్తిచేసిరి. దానిని దానిని **“సవ నిబంధన”** అను పేరుతో 1924 సంవత్సరమున ప్రచురించిరి.

16. 1941 లో **డబ్ల్యూ. బాగ్స్**గారిచే సిద్ధము చేయబడిన రెఫరెన్స్ బైబిలు ప్రచురింపబడెను. అదివరలో క్రొత్త నిబంధనమాత్రం రెఫరెన్సులతో ముద్రింపబడెను.

17. తెలుగు బైబిలు మొత్తముమీద ఆదిమ హెబ్రీ, గ్రీకు భాషలలో నుండి భాషాంతరము చేయబడినందున దోషరహితముగానున్నది. కాని అక్కడక్కడ కొన్ని మార్పులు అవసరమని ఆంధ్ర క్రైస్తవ సభవారును, హైదరాబాదు క్రైస్తవ సభవారును ఆలోచించి యొక ఉపసభను నిర్ణయించగా, వారు తెలుగు ప్రాంతమున పనిచేయుచున్న మిషనులయొక్కయు, సంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులను సమకూర్చి ఆలోచించిరి. తెలుగు బైబిలును పూర్తిగ పునర్నిమర్న చేయనక్కరలేదని వారు తీర్మానించిరి. మద్రాసు సహాయ సంఘము యొక్క ఆధిపత్యమున సవరణ కమిటీ యొకటి ఏర్పడి, భాషాదోషములను దిద్ది, కఠినమైన పదములను సులభ వరచిరి. **ఇట్లు సరిచేయబడిన కూర్పు 1953 సంవత్సరమున అచ్చువేయబడెను. అదియే ఇప్పుడు వాడుకలోనున్నది.**

18. 1920 – 1923 సంవత్సరములలో బైబిళ్ళు చాలా కరవుగా ఉండెను. ఒక మిషనెరీ ఇట్లు వ్రాసెను. తన బాపమరిది తనయొద్ద తెలుగు క్రొత్త నిబంధనను అరుపు తీసికొని, ముద్రించబడిన మరియొక ప్రతి దొరకనందున దానిని ఎత్తి వ్రాసెను. 1929 సంవత్సరములో ఒక్క ప్రతి సువార్తయైనను దొరకలేదని మరియొక మిషనరీ వ్రాసెను. 1952 సంవత్సరములో క్రొత్త నిబంధన ప్రతులేమియు మద్రాసులో లేకుండెను. అట్టి కరవు మనకిప్పుడు లేనందుకు దేవునికి స్తోత్రము.

తెలుగు బైబిలును మనము కొనగలిగిన స్వల్ప ఖరీదుకు, మనకు ముద్రించి ఇచ్చుచున్న బైబిలు సొసైటీ వారికి నీవేమి చెల్లించగలవు? దాని కొరకు ప్రార్థించగలవు. ప్రతివారికి బైబిలు దొరుకునట్లు చందా యివ్వగలవు. నీకు లభించిన బైబిలును చదువగలవు. దానిని ధ్యానించగలవు. బైబిలు ప్రకారము జీవించగలవు.

బైబిలు సమాచారమ్ పేజీ 135-143 నుండి సేకరించబడినది.